

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători –Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel și inculpatul Osman Edgar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Osman Edgar Victor,

născut la 04 iunie 1984, originar și domiciliat pînă la reținere în com. Bubuieci, str. Dacilor, nr. 10, mun. Chișinău

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 18 iunie 2013 - pînă la 07 februarie 2014; (instanța de fond);

2. de la 03 martie 2014 - pînă la 17 noiembrie 2014; (instanța de apel);

3. de la 30 ianuarie 2015 - pînă la 07 aprilie 2015; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 07 februarie 2014, procesul penal în privința lui Osman Edgar în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Osman Edgar la data de 08 aprilie 2013, aproximativ la orele 16³⁰, aflîndu-se în com. Bubuieci, str. Dacilor, nr. 10, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la mama sa, Morari Nina, telefonul mobil de model NOKIA, la prețul de 300 lei, în care era cartela SIM cu nr. 069595784, fără valoare materială, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 300 lei.

Acțiunile inculpatului au fost reîncadrate din prevederile art. 187 alin. (2) lit. e), f) în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri prin care, Osman Edgar să fie condamnat

în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3), 82 alin. (2) Cod penal, la 6 ani închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată să fie adăugată partea neexecuată din pedeapsa numită prin sentința judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani și 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat următoarele:

- prima instanță neîntemeiat a exclus semnele calificative incriminate lui Osman E. prin rechizitoriu și anume: aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și cauzarea de daune considerabile și greșit a încadrat acțiunile acestuia în baza art.187 alin. (1) Cod penal;

- cererea depusă de partea vătămată privitor la faptul că inculpatul i-a aplicat loviturile pe motiv că se certau, dar nu cu scopul de a o deposeda de telefon, contrar prevederilor art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, a fost pusă la baza sentinței;

- aprecierea eronată a declarațiilor martorilor Jovmiru Gh., Svinținschi A. și Morari Vl.;

- acordul de împăcare nu corespunde cerințelor art. 109 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, apelul procurorului a fost admis, casată integral sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Osman Edgar a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 4 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 iunie 2013, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

5. În decizia adoptată Colegiul penal a constatat că Osman Edgar la 08 aprilie 2013, ora 16³⁰, aflându-se în com. Bubuieci, str. Dacilor, nr. 10, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la mama sa, Morari Nina telefonul mobil de model NOKIA, la prețul de 300 lei, cu nr. de IMEI 355247031739533, în care era cartela SIM cu nr. 069595784, fără valoare materială, și un telefon de model "Sony Ericsson" cu IMEI-ul 358874042970679, fără cartelă SIM, la prețul de 210 lei, după care i-a aplicat părții vătămate mai multe lovituri cu pumnul și piciorul, cauzându-i conform raportului

de expertiză medico-legală nr. 1508 din 09.04.2013, vătămări corporale neînsemnate și un prejudiciu material în sumă de 510 lei.

În argumentarea soluției adoptate instanța de apel, a conchis că concluzia instanței de fond referitor la faptul că părții vătămate i-au fost cauzate vătămarile corporale după consumarea infracțiunii, este eronată.

Astfel, Colegiul penal, apreciind probele prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că partea acuzării a prezentat probe concludente și pertinente, care cu certitudine au demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a exclude din învinuire semnul calificativ "*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*", deoarece potrivit declarațiilor lui Morari N. valoarea bunurilor însușite de inculpat pentru ea nu este considerabilă.

La fel, Colegiul a conchis că instanța de fond eronat a încetat procesul penal din motivul împăcării părților, or conform art. 109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară, sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, însă ținând cont de faptul că infracțiunea comisă de Osman Edgar potrivit art. 16 Cod penal este o infracțiune gravă, procesul penal în privința lui Osman E. nu putea fi încetat.

La stabilirea termenului și categoriei de pedeapsă instanța de apel ținând cont de prevederile art. 7,61,75,76,77, 82, 84 alin. (4) Cod penal a conchis că, scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar au contestat-o:

- procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat:

- în dispozitivul deciziei instanța de apel a dispus admiterea integrală a apelului, însă din conținutul deciziei redactate rezultă că apelul procurorului a fost admis parțial;

- aprecierea eronată a declarațiilor părții vătămate, care atât la urmărirea penală cât și în instanța de fond a relatat că prejudiciul cauzat prin infracțiune pentru ea este considerabil;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra pedepsei complimentare sub formă de amendă, pedeapsă care este prevăzută de sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal

• Inculpatul, care fără a invoca careva temeii de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate și menținerea sentinței, argumentînd că prejudiciul cauzat părții vătămate nu este considerabil, aceasta careva pretenții față de el nu are, l-a iertat și s-au împăcat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, asupra cererilor de recurs a depus referință partea vătămată Morari N., care a menționat că prejudiciul material cauzat pentru ea nu este considerabil, cu inculpatul s-a împăcat și careva pretenții față de acesta nu are.

8. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

8.1 Cu referire la recursul acuzatorului de stat

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temeii de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile în care hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizînd textul deciziei recurate Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temeii de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Lecturînd textul deciziei contestate, Colegiul penal relevă că, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecînd cauza în fapt și în drept, s-a pronunțat asupra circumstanțelor săvîrșirii infracțiunii de jaf, cu indicarea locului, timpului, modului săvîrșirii acesteia, a formei și gradului de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii și, respectiv, încadrarea juridică a acțiunilor săvîrșite de inculpat.

Colegiul penal reține, că instanța de apel, verificînd probele administrate legal de către organul de urmărire penală, cu respectarea prevederilor art.100

alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel corect ajungând la concluzia cu privire la vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 7,61, 75, 82, 84 Cod penal.

Totodată, în recurs, procurorul critică decizia instanței de apel, din considerentul că aceasta în mod neîntemeiat a exclus din învinuirea înaintată inculpatului semnul calificativ – *cu cauzarea de daune considerabile*.

Sub acest aspect Colegiul penal ține să menționeze că potrivit alin. (2) art. 126 Cod penal, la calificarea infracțiunii de sustragere, săvârșite cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute de ea, alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei.

Potrivit doctrinei juridice, printre „*alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei*” pot fi enumerate venitul membrilor familiei; starea de sănătate a victimei și a membrilor familiei ei apti de muncă; angajarea sau neangajarea victimei la o muncă permanentă sau provizorie.

Așadar, circumstanța agravantă „*cu cauzarea de daune considerabile*” a infracțiunii prevăzută de lit. f) alin. (2) art. 187 Cod penal are un caracter estimativ. Ea nu este formalizată prin prevederi legale, așa cum este în cazul „proporții mari” sau al „proporțiilor deosebit de mari”, ori al „proporțiilor mici”.

Astfel, reieșind din doctrina penală, dacă victima are o stare materială „satisfăcătoare”, atunci nu va funcționa circumstanța agravantă „săvârșirea infracțiunii cu cauzarea de daune în proporții considerabile”. Dacă însă starea materială a victimei este „nesatisfăcătoare”, atunci circumstanța agravantă menționată devine funcțională.

Generalizând cele expuse mai sus Colegiul lărgit conchide că în speță nu și-a găsit confirmare semnul agravant „*cu cauzarea de daune considerabile*” deoarece partea vătămată a declarat în ședința instanței de apel că ***suma sustrasă pentru ea nu este considerabilă***, deoarece este întreținută de concubinul său, a construit casă, are grădină și gospodărie pe lângă casă (f.d.11, vol. II).

La fel, Colegiul penal conchide că urmează a fi respins ca neîntemeiat și un alt motiv invocat de procuror și anume că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii. Astfel, este neîntemeiată afirmația recurentului precum că

"instanța de apel la pronunțarea dispozitivului deciziei a reținut admiterea integrală a apelului acuzatorului de stat, însă din decizia integral redactată, rezultă că apelul procurorului a fost admis parțial"

La acest capitol instanța de recurs relevă că, potrivit prevederilor art. 415 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:

1) **respinge apelul**, menținând hotărîrea atacată; 2) **admite apelul**, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță; 3) **admite apelul**, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărîre a fost anulată.

Instanța de recurs menționează, că din sensul strict al prevederilor art. 415 alin. (1) Cod de procedură penală, rezultă că legislatorul a indicat **admite** sau **respinge** apelul (apelurile), dar nu admite integral sau admite parțial așa cum invocă recurentul.

Prin urmare, Colegiul constată că instanța de apel ținînd cont de prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, corect a indicat în dispozitivul deciziei adoptate *"Admite apelul procurorului,(...) casează integral sentința (...) și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță..."*, iar în partea motivată a deciziei și-a argumentat soluția adoptată, indicînd din care motive a exclus din învinuirea înaintată inculpatului semnul calificativ *"cu cauzarea de daune în proporții considerabile"*.

Totodată, Colegiul penal conchide că argumentul recurentului privind nepronunțarea instanței de apel asupra pedepsei complimentare (amenda), nu poate fi reținut, deoarece atît din textul apelului, cît și din procesul-verbal al ședinței instanței de apel, nu rezultă că procurorul ar fi solicitat aplicarea pedepsei complimentare sub formă de amendă, solicitîndu-se **doar condamnarea lui Osman Edgar în baza art. 187 alin. (2) lit. e),f) Cod penal la 6 ani, 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis** (f.d.241-246, vol. I, 45, vol. II), astfel că motivele invocate în recurs nu sînt în concordanță cu prevederile art. 427 alin.(2) Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs conchide, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, iar argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil respingerea recursului ca inadmisibil.

8.1 Cu referire la recursul ordinar declarant de inculpatul Osman Edgar

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Cu toate că recurentul în recursul declarat nu face trimitere la vre-un temei de drept, acesta invocând că prejudiciul cauzat prin infracțiune pentru partea vătămată este neînsemnat și ei s-au împăcat, semnalizează temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, și anume, *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Însă, analizând textul deciziei recurate Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel privind vinovăția lui Osman E. și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, este corectă și întemeiată, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate.

Astfel, argumentul invocat de recurent referitor la netemeinicia concluziei instanței de apel privind condamnarea sa în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, este neîntemeiat și se respinge, deoarece instanța de apel a motivat condamnarea lui Osman E. prin faptul, că învinuirea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția acestuia în comiterea sustragerii deschise a bunurilor altei personae cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei și anume: - declarațiile părții vătămate Morari N. din care rezultă că inculpatul i-a smuls telefoanele din mână și i-a aplicat o lovitură în față (f.d.11-12, vol. I);- declarațiile martorilor Jovmiru Gh. și Morari V. care au relatat că inculpatul cu forța i-a smuls telefoanele din mâna lui Morari N. și din motiv că partea vătămată nu dorea să-i transmită telefonul, se certau iar Osman E. i-a aplicat o lovitură victimei (f.d.27-28, 29-30, 190-192, vol. I); - procesul – verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 08.04.2013, din care rezultă că partea vătămată a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Osman E. care la data 08.04.2013 i-a aplicat lovituri cu pumnii peste cap și piciorul peste braț și deschis i-a sustras două telefoane mobile (f.d.6, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr. 1508 din 09.04.2013, potrivit căruia la partea vătămată au fost depistate vătămări corporale neînsemnate (f.d.46, vol. I).

Totodată, Colegiul penal conchide că, argumentul inculpatului referitor la faptul că pentru partea vătămată prejudiciul cauzat nu este considerabil din care motiv solicită menținerea sentinței instanței de fond prin care acțiunile sale au fost încadrate în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, urmează a fi respins, deoarece instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin. (2) Cod

penal după semnul calificativ prevăzut la lit. e) – *cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei*, și a exclus din învinuirea înaintată calificativul *cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

În acest context, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, astfel că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de inculpatul Osman E. și, potrivit legii, se impune respingerea acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Guțan Pavel și inculpatul Osman Edgar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Osman Edgar Victor*, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 30 aprilie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru